

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak.
nyitlertek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
«Általános Tudósító» hirdetési oszt.
tálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitlerté petitsora 20 fill.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A munkásközvetítésről.

Mikor fölmerült az a kérdés, hogy a munkásmizériákat miként lehetne gyors és hathatós eszközzel, ha nem is végleg megszüntetni, de redukálni, akkor pendítették meg azt az eszmét, hogy a munkások közvetítését államosítani kellene.

Mikor eme kezdeményezés híre kiszivárgott, igen sokan elleneztek, sőt a nagy tömeg teljesen fölöslegesnek kvalifikálta ez ügyben teendő intézkedést. De az értekezletek tovább folytak s a mezőgazdasági munkások közvetítésével foglalkozó rendeletek a földmivelődésügyi miniszter a napokban már ki is adta.

Bizonyára sokan lesznek, kik kárhozlatni fogják, mint annak idején a munkástörvény életbeléptetését, de ha annak előnyéről meggyőződést szereznek, a kételyek bizvást eloszolnak s csak helyesléssel fog találni e me intézkedés, a mely specialitása Magyarországnak, mivel Európában ily sliszterü intézményt ez ideig nem létesítettek.

Az új rendelet különben kiegészítő része a három év előtt hozott munkástörvényeknek, minthogy csak egy része Darányi nagyarányu agrarpolitikájának, melynek megbeszélhetetlen jó oldala az, hogy a mezőgazdasági szociálizmus megdöntését célozza. Már ez is elég indok arra, hogy oly jóindulattal fogadják a rendeletet, mint a minő észszerűen és humanitással Darányi megalkotta.

Hogy ezen rendeletre égető szükség volt, az elvitázhatatlan. A munkásközvetítéssel oly visszaélések történtek a közvetítők részéről, hogy gyakorta egyes vidéket valóságos forrongásba hoztak. Az új rendelet az állam rendelkezése alá vevén a közvetítőket, azokat ellenőrzi s az eddigi mizerábilis állapotokat megszünteti. És főleg abban nyilvánul az új rendelet üdvössége legeklatásabbul, hogy megszünteli a visszaéléseket, miáltal elejét veszi a szociálizmusu tova terjedésének.

E nagyfontosságú rendelet 12. §. foglal magában, melyek megállapítják, hogy ki rendeli ki a közvetítő városokban, községekben s hogy kik lehetnek munkásközvetítők; hogy mi tiszteletdíj jár eme tisztségért; miben rejlik a közvetítő és helyettese feladata; s megállapítja a jelentések mikénti nyilvántartását. Legfontosabb része a 9., 10., 11. és 12. §., a mely a magán közvetítőkről intézkedik.

Ezek a szakaszok vannak hivatva megszüntetni a visszaéléseket, mivel ugyancsak kordába szorítja azok jogait. Így magánmunkásközvetítő csak az lehet, ki magyar állampolgárságát kimutatja s igazolja, hogy büntelme nem volt. Ez esetben javaslat folytán a földmivelődésügyi miniszter engedélyt

ad, de megszorítással, mert bizonyos összegű biztosítókat — készpénzben vagy értékpapírban — kell letennie.

A rendelet körvonalozza továbbá, hogy ezen közvetítők mily megyebeli munkások közvetítésére jogosultak; hogy mily esetben minő kihágást követnek el.

Egészen véve hisszük, hogy gyakorlati alkalmazásra bevál, minden várakozást föltulmulva, s úgy a munkásoknak, mint a mezőgazdaságnak ügyét egy lépéssel előbbre viszi.

Rendelet

az italmérésnél és italelárusításnál követendő egészségügyi rendszabályok és az ezek áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvosrendőri felügyelet gyakorlása iránt.

III. FEJEZET.

A közérkölciség és rendőri felügyeletről.

13. §.

Az üzletekben alkalmazott személyzetről.

Az italmérési üzletekben alkalmazottak, különösen pedig a közönséggel érintkező italmérők, pinczerek és pinczérnők a vendégekkel szemben magukat illedelmesen tartoznak viselni s az engedélyes által fökötött arra fordított különös figyelem, hogy a női alkalmazottak a férfi vendégekkel erkölestelen üzelmeket ne folytassanak és hogy az italmérés czégre alatt az üzlet kéjelgési czelokra ne szolgáljon.

Az alkalmazott, aki ezen szakasz rendelkezéseit megszegi, kihágást követ el amennyiben az általa elkövetett esekemény súlyosabb beszámítás alá nem esik, 40 (negyven) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő, mint részben az az engedélyes is, aki alkalmazottjának az előbbi szakaszba ütközött magaviseletét megtöri. Ezenkívül — ha oly tények merülnek fel, melyekből arra lehet következtetni, hogy az engedélyes engedélyét erkölestelenség előmozdítására és terjesztésére használja fel — az 1899. évi XXV. t.-cz. 3. §. 2. pontja és 15. §-a értelmében leendő elbirálás végett az összes iratok az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságához teendőek át.

14. §.

Az italmérési üzletek elhelyezéséről.

Italmérési üzlet nyitása nem engedhető meg oly helyeken, melyek templomok, iskolák, kórházak és általában véve közhivatalok közelében vannak. A távoltság minimumát e tekintetben a helyi viszonyokra való tekintettel törvényhatósági szabályrendeletek határozzák meg. A kimérésül szolgáló épületnek pedig oly fekvésének és berendezésének kell lennie, hogy a rendőri felügyelet minél könnyebbé tessenék és hogy az a közegészségügy követelményeinek is megfeleljen.

A törvényhatóságok ide vonatkozó szabályrendeleteiben foglalt határozmányoknak figyelemmel tartása mellett általános irányelvül szolgáljon az, hogy a kérdéses épület ne legyen rosszabbul építve, mint a községbeli jobb házak — különösen tetőzet és padozat tekintetében; elegendetellen kellék továbbá, hogy az italmérési üzletnek külön kijárata legyen az utcára.

Isteni tiszteleték és körmenetek alkalmával a templomok közelében illetve a körmenetek elvonulása helyén levő korcsmák és pálinkamérések az isteni tisztelet és körmenetek alatt zárva tartandók.

Az ezen szakaszban foglalt határozmányok kiterjednek a szesz italoknak korlátlan kimérésével foglalkozó engedélyesek üzleteire is. A szesz italoknak kizárólag utcára való kimérésével, nemkülönbön a szoros értelemben vett kismértékben való elárusítással foglalkozó engedélyesek üzleteivel szemben enyhébb mérték alkalmazandó.

Czukrázdák, kávéházak, csmege üzletek és gyógyszerárak a templomhoz, iskolához stb. való közelség szempontjából korlátozás alá nem esnek.

15. §.

A hatósági zárórakról.

A vendéglők, korcsmák, sörházak stb.-re vonatkozólag az éjjeli záróra és zeneltetés idejét, pálinkamérésekre vonatkozólag pedig a reggeli megnyitási idejét is a helyi körülményekre való tekintettel a törvényesíten megerősített szabályrendeletek szabályozzák és az ez irányban eddig elé érvényben levő szabályrendeletek ezentul is érvényben maradnak. — A felügyelet teljesítő összes közegek éberen ellenőrzni tartoznak, hogy a kitűzött záróra illetve megnyitási idő pontosan betartassék. — A vonatkozó rendelkezések megsértéséről az eljárásra hivatott közigazgatási hatóság azonnal értesítendő.

16. §.

A zárórak és kinyitási órák bé nem tartása esetében alkalmazandó büntetésekről.

A hatóságilag megállapított zárórának meg nem tartása esetében a vendéglősöknek, korcsmárosoknak (vagy kávéházatulajdonosoknak) esetleg vendégeinek megbüntetésére az 1879. XL. t.-cz. 74. §-ának rendelkezései alkalmazandók.

Más italmérők, akik a hatóságilag megállapított zárórakon tul helyiségeiket nyitva tartják, ugyszintén akik a hatósági közegek azon meghagyásának, hogy helyiségeiket zárják be, nem engedelmesskednek, valamint azok is, akik a hivatásában eljárási hatósági közegek be nem bocsjátják, vagy eljárását akadályozzák száz koronáig, visszaesés esetében pedig ha utolsó büntetésük kiállításától két év még nem mult el, kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az, aki a záróra után az italmérési helyiség tulajdonosának vagy megbizottjának vagy a hatósági közegeknek felhívására a helyiségből el nem távozik, 50 koronáig terjedhető pézbüntetéssel büntetendő.

Az a pálinkamérő, aki az üzletet a hatóságilag meghatározott megnyitási határidő előtt kinyitja, száz koronáig terjedhető, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetése kiállításától két év még nem mult el, kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Jegyzet.

Az 1879. XL. t.-cz. 74. §-ának szövege:
»Vendéglősök, korcsmárosok, vagy kávéházatulajdonosok, kik vendéglőjükben, korcsmajukban vagy kávéházaikban a hatóságilag megállapított zárórakon tul vendégeket időzni engednek, ugyszintén akik a hatósági közegek azon meghagyásának, hogy helyiségeiket zárják be, nem engedelmesskednek, valamint azok is, kik a hivatásában eljáró hatósági közegek be nem bocsjátják vagy eljárását akadályozzák vagy pedig vendégeiket az elő elrejtik, ötven forintig, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésük kiállításától két év nem

mult el, kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetés-sel büntetendők. — »Azon vedeg pedig, aki a zár-óra után a vendéglős, kormsáros, kávéház tulaj-donos felhívására el nem távozik, vagy elrejtő-zik, huszontöt forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

17. §.

Az italmérséi és italerusítási üzletek berendezéséről.

Különös figyelmet fordítandó arra, hogy kores-maszéri italmérséi szatocszittel vagy más keres-kedéssel egy helyiségben ne gyakoroltassék s azzal ajtó által se legyen összekötve.

Bármely üzleti helyiség, melyben szeszes italoknak akár korlátlan, akár korlátozott kimérése vagy szeszes italoknak kismértékben való elárulása gyakoroltatik, lakásul nem használható.

Az ez ellen vétők az illetékes m. kir. pénzügyigazgatóságnak azonnal tudomására hozandók, mely a körülményekhez képest az 1899. évi XXV. törvényzikk büntető határozatai értelmében fog eljárni.

18. §.

Szerencsejáték üzéséről.

Szerencsejátéknak az italmérséi helyiségekben való üzése az 1879. évi XL. t.-cz. 87—89. §-ai értelmében tilos és ugy az illető vállalkozó, mint a szerencsejátékban résztvevő felek az idézett törvényszakasok értelmében büntetendők. — Ezen kihágások feletti bírakodás az 1880. évi XXXVI. t.-cz. értelmében a kir. járásbírók hatáskörébe levén utalva, a felügyeletet gyakorló hatóságok feladata mindössze arra terjed ki, hogy éber ellen-őrzés által a szerencsejátéknak titokban való üze-sét megakadályozzák és az említett törvényzaka-szokba ütköző cselekmények felfedezése esetén, azoknak megtorlása végett értesítsék az eljárásra hivatott kir. járásbírókat és az illetékes kir. pénzügyigazgatóságot, mely utóbbi az 1899. évi XXV. t.-cz 15-ik §-a és az e törvényzikk végrehajtására vonatkozó utasítás 13. §-a értelmében esetleg a kimérés engedély visszavonása iránt azonnal intéz-keedik.

Jegyzet.

Az 1879. évi XL. t.-cz. 87 §-ának szövege.

»A ki nyilvános, vagy a közönségnek nyitva álló helyen, szerencsejáték-vállalatot tart, valamint az is, aki a vállalkozott a szerencsejáték üzésében segíti; két hónapig terjedhető elzárással és három-száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A közönségnek nyitva álló helynek tekintendő azon magánlak is melybe azon czélből, hogy szerencsejátékban részt vegyen, bevezetés mellett vagy anélkül, mindenki beocsajtatik.

A 88. §-nak a szövege:

»Aki a 87. §-ban megjelölt helyiségben a szerencsejátékban részt vesz; száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A 89. §-nak a szövege:

»A 87. §-nak meghatározott büntetéssel büntetendő azon vendéglős, szálloda-kávéház tulaj-donos, vagy kormsáros, aki bármely helyiséget, szerencsejáték üzésére kiad, vagy ilyent haszná-latra átenged.

A megjelölt személyek, ha jelen §-ban meg-határozott kihágás miatt két ízben már megbün-tetettek, s utolsó büntetésüktől fogva két év még nem telt el, az 1872. évi VIII. t.-cz. 81. §-a érte-lmében, vendéglős, szálloda-, kormsá- vagy kávé-ház iparuk folytatásától is eltiltandók.

E tilalom legrovidebb tartama egy év, leg-hosszabb tartama pedig öt év. (Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Egyházi hír.** Mintsek Antal volt csák-tornyai ferenczrendi áldozár, esztergomi ér-sekmegyei segédlelkész a budapesti II. ker. áll. tanítóképző-intézethez hitlanárrá ne-veztetett ki.

— **Eljegyzés.** Győry József csákornyai születésű felső-mihályfalvai pékmester jegyet váltott Brauner József csákornyai lakos kedves leányával, Ilonka kisasszonnyal.

— **Közzülés.** A csákornyai iparos te-metkező-egyesület évi közzülését folyó hó 11-én tartja meg a közs. népiskola egyik tantermben. Napirend: 1. Elnöki jelentés. 2. Mult évi egyleti gyűlés jegyzőkönyvének

felolvasása és hitelesítése. 3. A folyó évi költségterv előterjesztése. 4. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Hátralékok behajtása ügyében határozathozatal. 6. Indítványok. 7. Választmány megválasztása.

— **Pályázat.** A csákornyai kir. járás-bírósnál irnoki állásra pályázat van hir-detve 14 napi határidővel.

— **Családi ünnepély.** Szommer István a csákornyai kir. adóhivatal köztisztjeleiben álló pénztárnoka és neje a mult hó 27-én ülték meg barátaik körében házasságuknak 25. évfordulóját.

— **Táncmulatság.** A dráva-vásárhelyi társaskör folyó évi február hó 24-én ilj. Baumhack Frigyes vendéglőjében táncmulat-ságot rendez.

— **Halalozás.** Singer Zsigmond a csák-tornyai izr. hitközségnek sok éven át buzgó nyug hivatalnok a m. hó 29-én 76 éves ko-rában Budapesten gyermekei körében el-hunyt. A megboldogultat gyermekei dr. Szal-ai Mihály fővárosi bizottsági tag, hírlap-szerkesztő és Szalay József lapkiadó s nagy-számú rokonság gyászolja. Aldás poraira!

— **Köszönetnyilvánítás.** A magyarországi tüzoltó-testületek segélyző szövetségének elő-terjesztésére az első magyar általános bizto-sító-társaságnak a tüzésznel megserült s szerencsétlenül járt tüzoltók részére a m. ktr. belügyminiszterium által kezelt alapít-ványából a mult hét folyamán 40 korona segélyt kaptam, miért is hálás köszönetemet nyilvánítani kötelességemnek tartom. — Csák-tornyan, 1900. február 3-án. Kipke István, bádogmester, mászótüzoltó.

— **Táncestély.** Az alsó-lendvai Polgári-Egylet könyvtára javára f. hó 15-én a »Korona« vendéglő nagyeremében kalikó-tánc-estélyt rendez. Belépti-díj személyenkint 3 korona, családjegy 7 korona.

— **A Csákornyai Takarékpénztár 1899-ik évi (XXVIII. évi) mérleg- és vagyonkimul-tása szerint a részvénytársulat vagyona 171.985 frt 81 kr., a mérlegzámla egyen-lege 1003039 frt 60 kr., veszteség-nyere-ményszámla egyenlege 92364 frt 41 kr. Évi nyereség 26435 frt 41 kr. Osztalékol fizet részvényenkint 35 frt, jótékonyczelra ad 420 frtot, rendkívüli tartalékalapra felre tesz 7190 frt 41 kr. Közzülését f. hó 10-én d. u. 3 órákor tartja. A társulat igazgatója Szeiverth Antal, aligazgatója Hirschmann Samu, főkönyvelője Weisz Miksa.**

— **Közzülés.** A csákornyai izr. nő-egylet mult hó 28-án tartotta évi közzülé-sét. A gyűlést Wollák Rezsóné egyleti elnök nyitotta meg. Az egyletnek 80 rendes és 20 kültagja van; mult évi kiadás 766 frt 60 kr., bevétel ugyanannyi, fiztata vagyon 1684 frt 62 kr. Megalakult az új tisztikar, elnök Wollák Rezsóné, alelnök Schwarz Jakabné, Utkár Hirschmann Samuné, pénztárnok Grä-ner Miksáné, választmányi tagok: özv. Neu-mann Józsefné, Kohn Árminté. Csakathur-ner Árminté, Benedikt Edéné, Klein Vilmos-né, Heinrich Miksáné, dr. Schwarz Alher-té, Rosenberger Zsigmondné, Mayer Árminté, Wettendorfer Dávidné, Mózes Bernátné, Benedikt Béláné, Schamacz Jónásné.

— **Szives tudomásul.** A csákornyai Önkéntes Tüzoltóegylet február hó 10-én tartandó jubiláris táncmulatságára a meg-hívók a mult héten elküldettek már. Mind-azok, kik akár tévedésből, akár egyéb ok-ból meghívót nem kaptak volna s arra reflektálnak, sziveskedjenek a parancsnokság bármely tagja utján ezt bejelenteni, hogy a tévedés helyre hozhatassék.

— **Pótvásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Légrád községben a mult évi december 13-án elmaradt országos vá-sár helyett folyó hó 12-én pótvásár tar-tassék.

— **Az Alsó-Lendva Vidéki Takarékpénztár** első üzletéről szóló jelentése és zárszama-dása szerint: vagyon részvénytőkében 120 ezer korona, évi nyereség 14087 kor. 59 fill., ebből osztalékol kifizetettik részvényen-kint 20 kor. (6000 kor.), tartalékalapra 4000 kor., igazgatóság, tisztviselők sat. jutalékára 3521 kor. 89 fill., jutalmazásra és jótékony czelokra sat. 565 kor. 70 fill. A társulat igazgatója Petrik Gyula és Kormos Árminté, könyvelő Szniastsák Lajos, pénztáros Simon Zsigmond Közzülését f. hó 12-én d. u. 2 órákor tartja.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizo-nyára van olvasóink között akárhány fiatal em-ber, ki annak idején tanulmányait félbenhagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az orszagszerte kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterielig engedélyezett kato-nai előkészítő tanfolyam (tanbiztosít. eg: eddei Draug-nyer János m. kir. honvédeztres ny. és Mayer Adolf es. és kir. őrnagy ny.), melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészítőségükre való tekintet nélkül rövide-sen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató, Debreczen.

— **Bucsuszó.** Jóbarátainknak és ismer-őseimnek, kiktől személyesen bucsut nem veheltem, ez uton mondom »Isten hozzad« -ot, s kérem, tarlsanak meg jó emlékekben — Nagy-Kanizsa, 1900. febr. 1. N o v á c z k y József, jbirósági irnok.

— **Általánosn tudott dolog,** hogy minden-nemű köhögés és tüdőbainál, különféle gyermek-betegségeknel (angolkór, scrophulosis stb.) a csuka-májolaj az egyedüli és biztos szer, melyet az orvosi kar különösen azóta kezd ismét gyakorlatba venni, amióta Zoltán Béla hírneves budapesti gyógyszerész a már minden gyógyszerárban 1 frtért kapható teljesen szag és iznélküli Zoltán-féle csukamájolajat forgalomba hozta.

— **Meteorologia.** Csákornya állomás 1900. év január havi hőmérsékletének köz-pepe 1.7 C°. A hőmérséklet maximuma 14.6 C°. 5-én. Minimuma —8.2 C°. 14-én. Csa-padék havi összege 103.3 mm. Csapadék maximuma 34.0 mm. 8-án. Csapadékos na-pok száma 14.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyom-orbaj, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdal-mak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdaesokot, melyek teljesen ártalmatlan-ok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógy-szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz a 15 labdaes 1.05 frt. A pénz előzetes be-küldése után 1 tekereset 1.25 frtért, 2 tekereset 2.30 frtért, 3 tekereset 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerész, Bécs, I, Singer-strasse 15.

— **Uj mód gyümölcsfák szaporításához.** Vegyünk egy ollóagat — valamely nemes gyümölcsfától — dugjuk bele egy nagy bur-gonyába; ássuk el a burgonyát jó minőségű földbe a galyalyal együtt ugy, hogy a galyból 2 1/4 hüvelyknyi a földből kiültszassék. Rövid idő mulva az ollóagaly gyökeret ereszt. A fiatal czemetéből rövid idő mulva szép fa fejlődik.

— **Csáktornya város iparosai 1900. évi** február hó 17-én Pecsornik Ottó vendéglő helyiségében tánczczal egybekötött zártkörű kedélyes estélyt rendeznek. A rendezőség: Bujanics Sándor, Godina Miklós, Herlinger Mór, Horváth Pál, Ivacsics Ignác, Kristofics Károly, Krizsán Imre, Márczius Ferencz, Masztnák József, Mik Szilád, Mofcsán István, Morandini Balint, Neumann Samu, Nuzsy Máttyás, Prusácz Alajos, Safran Károly, Sztrahunya József. Belépti-díj személyenként 1 kor., családjegy 2 kor. Kezdeté 8 óraker. A tiszta jövedelem az »Iparosok Otthona« alap javára fog fordítani. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és a »Muraköz« hetilapban nyugtáztatnak.

— **Halálozás.** Neumann Mór, a csáktornyai volt Neumann Mór czég megalapítója, f. hó 3-án d. e. 8 óraker hosszúságú betegség után életének 86-ik évében elhunyt. Hét gyermeke és nagyszámu családja gyászolja. Nyugodjék békvél!

— **Kiszáradt kenyér fölfrissítése.** A száraz kenyér fölfrissítésének van egy egyszerű módja, jobb, mint a kenyérnek újból való megsütése vagy megpirítása. Ez az egyszerű fölfrissítési mód abból áll, hogy a megszáradt kenyeret agyagból készült fazékba vagy pléhszelenczébe teszik, a fazekat illetve a pléhdényt jól elzárlják s így forró vízbe teszik egy darab időre. Ha rövid idő múlva a fazekat, illetve a pléhdényt a vízből kivesszük s fölbontják, a benne levő kenyeret olyan frissnek fogják találni, mintha most vették volna ki a sütőke-menczéből.

— **Magyar Nemzet,** amely a nagy és magasztos szabadelvű tradíciók zászlaja alá toborozta az újságírás legedzettebb munkásait, Jókai Mór és Bekics Gusztáv főszerkesztők, Adorján Sándor felelős szerkesztő vezetése alatt készen találta az »Athenaeum« részvénytársaságnál mindazokat az eszközöket, amelyekkel a legtökéletesebb módon megfeleltetheti maga elé tűzött feladatának; komoly, megbízható, érdekes és irodalmi színvonalon álló cikkekben és közleményekben gyorsan beszámolni az eseményekkel, hozzászólni minden aktuális kérdéshez és irányadni a követelménynek. Széles összeköttetései az összes politikai pártokkal lehetővé teszik, hogy a »Magyar Nemzet« az országos és pártpolitika egész szövevényét éber figyelemmel kísérhesse, a készülő eseményeket az összes lapoknál jóval előbb jelezhesse, s a politika kulissza-titkairól idejekorán tájékoztatást nyújthasson. Az osztrák eseményekről kétszer kap naponta a »Magyar Nemzet« megbízható és kitűnően értesült tudósítójától telefonértesítést, külföldi hírszolgálatát pedig a világ összes fővárosaiban megbízott elsőrangú hírlapírók végzik távirati úton. A művészek és művészetek világában, a főváros köreiben, a mezőgazdaság, kereskedelem és ipar összes testületeiben elsőrangú erőkként van képviselve a »Magyar Nemzet« s azért nem kerülheti el figyelmét semmi, ami az újságolvasót bármely irányban is érdekelhetné. A »Magyar Nemzet« azt a kiszámíthatatlan előnyt nyújtja olvasóinak, hogy 12 órával előzi meg az összes fővárosi napilapokat, s ugyanakkor, amidőn itt a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdek, a »Magyar Nemzet« már az ország legtávolibb vidékein is elmondja a tegnapi összes eseményeit. A »Magyar Nemzet«-et már az esti vonatok röptik a szó szoros értelmében a Kárpátoktól az Adriáig s daczára annak, hogy már este 6 óraker jelenik meg, mindent tud és mindent közöl, a többi lapok csak másnap reggel hoznak. És mégis a »Magyar Nemzet« a legolcsóbb napilap nemcsak nálunk, hanem az egész kontinensen. Husz, huszonegy oldalon jelenik meg rendszeresen előfizetési ára egy óra mégis csak 2 korona. Február elsejével belépő új előfizetőknek ingyen és bérmentve küldi meg a »Magyar Nemzet« kiadóhivatala a »Magyar Nemzet« gyönyörű naplótárát, ami magában fölér egy havi előfizetési díjjal. Mutatványszám 6 napig ingyen. Cím: »Magyar Nemzet« kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi ut 54. sz.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényélnél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredményrel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment kériendő és a »Horgony« védjegyre kétféleképpen figyelni.

— **Kis Lap.** Ennek a legszebb és legjobb magyar képes gyermekújságnak minden egyes száma hétről-hétre csak egy ontja a gyönyörködtető olvasmányokat az apróság részére. Legújabb számának az első oldala színes kép, hangulatos költemény, »Téli szobrázat« czimmal. A Karcsi gyerek nekigyürkőzve hőembert domborít, a Tinka meg a Nina serényen hordják az anyagot, hogy a kis szobrász minél előbb bejezhesse nagy művét. Következik: a »Rosszcsont Ferke« című elbeszélés, Ida néintől; »Élményeim Poczafalván«, nagy sajtóságos történet, hat képpel; »Táncz«, vers, képpel; »A jó gondolat«, beszélkye; Forgó bácsi postája, levelezés, megfejtések és megfejtők stb. A Kis Lap előfizetési ára 1/4 évre két korona. Megjelenik hetenként szombaton reggel, hogy a vidéki apró előfizetők már vasárnap reggel kézhez kaphassák a Forgó bácsi lapját. Megrendelő-czím: Kis Lap kiadóhivatala, Kerepesi ut 54. Mutatványszám ingyen.

C S A R N O K.

Édes anyámnak.

Bokrétát kötöttem
Lelkem tárházából,
Kinyitl minden virág
E napra magától.
Harmat is hullott rá:
A két szemem könnye;
Eső helyett ez a
Hulló köny öntözte.
Ezt nyujtom csak által,
Mert egyebem nincsen,
Tudom elfogadja, —
Áldja meg az Isten!

Érzem a szeretet
Sugárzó melegt,
Mely kísér utamon,
Mely oltalmaz s megvéd.
Oh, az anyai szív
E titkos rejtélye
Örök talány marad,
Nincs a ki megértse.
Csak a szívem sejtji,
Ezt küldöm el innen,
Tudom elfogadja, —
Áldja meg az Isten.

Csak a szívem sejtji
Érzelmét a szónak,
Azért dobban nagyot
Anyámról ha szólnak.
Őt látom ilyenkor,
A szél jóságot.
Ő nem lehet földi,
Hanem égből szállott
Oktatni engemet
Szeretetben, hitben:
Mind a két kezével
Áldja meg az Isten!

Áldja meg, áldja meg
S olyan legyen élte,
Mint a napsugarak
Mosolygó ég kékje.
A mi keserűség,
A mi bánat érte,
Ezer annyi öröm,
Derű legyen érte.
Ezt kívánja lelkem,
Hisz egyebem nincsen,
Tudom elfogadja, —
Áldja meg az Isten!

Nagy Ferencz.

Az új s a régi.

»A Rózsaszínű kis levélke
Kezembem van már édesem,
Elovasám már tiszter, százszor,
S az üdvök üdvét érzem!

Elmondhatom hát, hogy szeretlek,
Hogy szívem érted ver csupán,
S boldog vagyok, hogy hű szerelmem,
Meg nem veted, óh szép leány!»

— A szép leány pedig lakában,
Boszusan lépdél fel s alá,
S örömtől mig repes lovagja,
Kürülbélül ezt gondolja:

»Ah én bolond, megint mit tettem,
Az u j-nak irtam levelem — — —
S hogy elmerengve megczimmeztem:
A régit irtam hirtelen! ...

Vermes Ernő.

A boldog aggkor.

— Szentesi levelezőnkől. —

Az élet rendes körülményei között, örömet s boldogságot inkább érez a gyermek, kinek játéknál egyéb gondja nincs, mint akár az ifju, ki szomjuhozva keresi korának örömeit, vagy akár a férfi, ki munkáját szereti s annak gyümölcseit élvezi. Leginkább sajnálatra méltó bizonyára az, ki elérve az aggkort szeretetinek ragaszkodásában is csak akkor gyönyörködhetik, ha egészséges. Valóban különösen ebben a korban olyan kincs az egészség, melyre ugyan jól kell vigyázni. Ha valamely eset folytán elvesztjük egészségünket, mily boldogság, ha újra föltárlhatjuk s mily meglepetés az élet meg hátralevő napjaira. Vigyáznunk kell, hogy egészségünk nagy rázkodtatásnak ne legyen kitéve; a legfontosabb elővigyázati rendszabály az, hogy vérünk tisztaságát, erejét megőrizzük. Csak akkor tudunk a betegségnek ellenállni, melyeknek nagy hatalmuk van az elyengült szervezetten. Csak a vér ereje biztosíthat egészséges aggkor gyengeség nélkül. A bánat, szomorúság, mely mindenkinek sorsa nem győz le oly gyorsan s könnyeben elviselhetővé teszi a lelki és testi szenvedéseket. A vérnek egy hatalmas helyreállítója bámulatos eredményt ért el gyermeknél, ifjunál és öregknél. Elmondjuk Berényi Istvánné urhölgy (Szentes) esetét, ki oly nagy korban is vissza tudta nyerni virágzó egészségét.

— Jóllehet előrehaladott koru vagyok — írja — a Pink-pilulákat olyan eredménnyel alkalmaztam, a minőt hatvan éves korom mellett már igazán nem reméltem. Ma igen jól érzem magam és boldog vagyok, hogy önt fölhatalmazhatom soraim közlésére.

A Pink-pilulák, mint a vér legjobb helyreállító minden a vér gyengesége által létrejött betegséget a legnagyobb sikerrel gyógyítanak. Ilyen a vérszegénység, a sárgaság, ideg-betegségek, gyomor és bélbajok, reuma és izomgyengeség. A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi forráktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj: koš taju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Pivtanje svinje.

Jedno par navukov i tolnačov kanim dati s mojom štivom svin onim, koji svinje pivtaju (debeliju, krmliju.)

V slučaju pivtanja više hrane damo svinjarim našim zato, da ono, kaj već nije potrebno za gori držanje života vu formu mesa i mašće se sposede vu njih. S priličnom krmom, v mesu se osobito nato prilične fajte (englienska ili belogladke dlake) i najbolje mlade svinje debeliju, na mašču se pak naše mangolice (bagonske) debeliju, osobito v starešoj dobi.

Za umnožavanje mašće godi kuruza, ječmen, za umnožavanje mesa pak kuhinjska ščava, mlečni ostatki, grah, krumpir, repa predpomore. Ali zvan toga još imamo si sledeće zapamtiti.

1.) V kolec zatvorjena svinja more zdrava i nesme do čonte suha biti.

2.) Skopljena i zmuštrana vekšu sigurnost daje na pivtanje.

3.) Jako vruća i jako mrzla doba nije prilična na pivtanje, dakle zememo za temelj polletno pivtanje, dobro je svinju na junioš ili na decembar meseca pripraviti.

4.) Kak je samo moći, z jedne črede svinje moramo skup zapreći, jer ovih natura, hranljivost je redovito jednaka; takova, jer su jedna k drugoj privčena, jedna dru-

gu n-bantuje, ne preganjaju je med jestivom i ne zaprkavaju se v poboljšanju.

5.) Dobro je, ako su svinje jednake dobe stare, jer za ove je lehkeše hranu zradeliti i jednako poboljšanje je sigurneše.

6.) V poboljšanju zaostajajuću, betežljivu ili nemirnu, grizujuću svinju nije smeli med drugim trpeti.

7.) Natem moramo biti, da pivtanje ne bude na dugoma trpelo, jer vu svinji, koju zaklati hoćemo samo ona krma se nam povrne, koja se vu formi mesa i mašće po teli sposela, pak umnožavanje za jedne kile v početku na 23 krajcari dojde, na koncu ravno tuliko umnožavanje na 33 krajcare dojde.

8.) Čez dan dvaput, ili još bolje tripud navěk do sitosti hranimo, jer drugač tak zeljuće brzo debljenje nemremo dostići ili pak jer vnoğıput hranimo, vnoğı krme pofratimo pak si još i to dostignemo, da svinje još prije prestaneju jesti, nego bi je kamli zaklati.

9.) Čistu zdravu i nepokvarjenu hranu dajmo njim, jer čim je tusteša svinja stem bolje si zbira v krmi.

10.) Bez zadosta soli i dobre vode se svinja ne umnožava, ako pak nije v čistoći, nju svakojački belegi moreju dostići.

11.) Obrinimo se, da svinje budeju mogle imeti dosta, gde se moreju sprehoditi,

ali nepreganjajmo je, vnoğı zapustijmo na nje, da gda i kuliko se naj giblju.

12.) Kupališće, osobito v letu, ako se pod jednim pofriša, dobro čini njim, drugač pak je škodljivo.

Sve ove, ako v dobru opazku zememo, tak onda pivtanje se more sledeće načiniti:

Pivtanje s tikvami. V kolec zaprejuć svinju, na dan tripud tuliko narezanih ili skuhanih tikvah damo njoj, kuliko samo more pojesti. Za tri mesece onda čez dan za pol trifertalje — za jedno kilo posejami, hrzenom melom, s ječmenskim ili kuruznim šrotom posipano damo tikve i naprimer za 14 tjednov svega pivtanja ju zakolemo.

Pivtanje s posejami. Zapremo, rećemo, tri komade i napravimo za nje z posejah s jeden tretji del heržene mele malo kiselu ščavu pak zotoga na dan po 2—3 put njoj tuliko damo, kuliko tečno more pojesti 8—10 tjednov to trajajuć nadalje 2—4 tjedne damo kuruza i ščavu, ostavimo na dan 2—3 put tuliko, kuliko moreju samo pojesti; za 10—14 sti tjeden nje onda zakolemo.

Pivtanje s krumpérom. Krumpéra v pečnici tak spećemo ili v kollu tak skuhamo, — da se on s vodom kak moćnjak da razdruzgati. Za čeli dan potrebnog kulikoči zmešamo jeden peti del posejah ili ječmen-

Z A B A V A

Juha od grahorke.

Hussein, vieran sluga staroga Šiek-Muhameda, jahal je jednoč prama varošu Balfori, a sobom je nosil jedan list i pet sto forinti. Ove novce i s listom, je Hussein sluga imal od svoga gospodara nalog, da ima u Balfori predati Nahib-u, kojemu je gospodar Seik, Muhamed bil po svoj prilici iste za nekaj dužan.

Po imenu osobah i varoša sudeć, svaki si more na prste zračunati, da se je to sve moralo negde zgadjati, gde se turčini Allahu klanjanju i gde vlada veća vručina nego je pri nas, anda ima i više leteće, brneće i bođeće nesnage, nego pri nas.

Prve anda noći je Hussein pod vedrim nebom blizu nieke baruštine, kakovih po Turskoj dosta ima, prenočil. Ali onde ima i takovih bođećih muhah, nekaj većih kak su naši komari! — skoro bi rekel, na formu letećih mravljah, pak su ove muhe, »Mosquito« zvané, Husseina i njegovu oslicu, na kojoj je jahal tak nemilosrdno svojimi zalci zbole, da je Hussein po tihu u sebi obećal, nikada više pod vedrim nebom neprenoćivati, a njegova oslica je od zadoblenih ubodah u uha, oči i nos bila još gorje volje;

ona je najme drugi dan na jedan krat hitila jašca Husseina u prah te se je legnula i pričela se valati, a pri tom je spotrla celo sedlo, zvinala strumenke i vodenik na turskoj pipi »nargiteh« tak svojim valajućim se tielom zdruzgala, da je isti izgledal, miesto svoje kak krugla okrugle forme, onak, kak oni plehnati kravski zvonci ili oni iz drvene kore napravljeni kozoli, u kojih dieca iz šume jagode nose, izgledaju.

I to je bil zrok, da se je naš dobri Hussein odlučil uzput kovaču Ibrahimu navrnuti, kojega je prosil za stan kroz noć, jer sa mosquiti mu se više nije hotelo sastati, a njegova oslica ih je takaj bila već do nosa i vuh sita. Ktomu je kovaču još i naložil, da mu potro sedlo i zdruznjenu pipu »nargiteh« popravi. Na jednom i drugom je kovač imal čielu po poldan do daleko u noć posla, dok je sve spotrto i zdruznjeno opet u red postavil.

Dok je ova sva Ibrahim kovač popravljal, a Hussein se iza toga vriemena otišel šetat i okolicu si jedno malo razgledat, — dojde Masuda, kovačeva žena u meštrilnicu i prišaptne kovaču Ibrahimu: »Jeli si videl, kak ov stranjski u nas neima povirenja! On svoje novce nosi u jednom žepu u sedlu.«

»Ti bedasta sova!« — zamrmlja Ibrahim — »A odkud ti to znaš?

»On je vzel bugjalariša iz sedla« — odgovori žena — »pak ga je tam u kolibi u zemlu zakopal, a svoj gunj, na kojem svoje molitve obavlja je na ono miesto razprestel i tobože sakril«.

Oči kovačeve se na tu pripovest zakrese i on ozvolvoljen odgovori: »Onda je izbilja istina, da nam nevieruje. On neima pravo, da na nas sumnja i u naše poštenje nepovierava.«

»Znaš kaj Ibrahim« — veli opet žena — »vzeli — no vzeli mu te novce nesmemo, jer on je naš gost! Ali to bi ipak bil liepi novac! Ako si promislil u kakovom zamazanom i poderanom odielu moram svaki petak u kupelj iti! (petak najme je turski svetak i taj dan se oni moraju kupati, koj k njihovoj bogomolji spada). Pak onda kak bi bil liepi on vrt, kojega nam armenac za tri sto forinti nudja.«

»Prokleta baba!« — zakriči kovač — »Na kaj me hoćeš napelati? Reći mi hitro i na kratko!«

»Ah — napelati!« — odgovori ona — »Tko bi bil tak nepošten, pak bi gostoljubivost zlorabil. To ja niti iz daleka nisam mislila, da bi mi našu gostoljubivost kakovim zločinom ozkvrnili. Ali kak bi bilo, da bi on te novce sutra, kad bu od ovud odhadjal pri nas zaboravil!«

skoga šrola i zotoga damo onda na dan po dva-triput za jesti, kak je već odrašana 10—14 litrov, doklam se na pol ili na celoma potusti, onda se ili zakole ili pak proda. Ravno tak se i hrane i s repom.

Pivtanje s kuruzom. Damo svakoj svinji z početka poldrugi, dalje dva, zatim 3—4 litre suhe kuruze i kad već 3—4 tjednov stojiju v kotcu, damo njim namočeno i do konca pivtanja tuliko kuruze, ili kuruznoga i ječmenskoga šrola zmešano, kuliko samo hoćeju. Dobra svinja tak potroši 8—10 litrov, huda pak komaj tri litre pije.

Naputka kanim jošće dati, da ako se med pivtanjem kakove nevolje napredaju, kaj moremo učiniti. Najgusteši i najnevugodniji slučaj je on, kad svinja prestane jesti. Tomu sledeći zroki moreju biti.

- 1.) Ako se svinja do jedne mere podebeli iliti otusti, kak se veli *se napuni*.
- 2.) Navoli se nekoje krme, budi ona dobra ili zločesta.
- 3.) Od vnoge ili hude hrane skumiu dobi. —
- 4.) Zubi se njoj zrabiju ili žile za griziti oslabiju.
- 5.) Žaludec, čreva nisu vu redu.
- 6.) Nekakov beteg se pripravlja vu njih i kani vun vudriti:

Ako je svinja napunjena, za nož je zrela, treba ju zaklati, jer ako ju još duže držimo, guravi se, pak samo onda je na kvar.

Ako se navoli krmu prije, nego bi do kraja tusta bila, za pomoć moremo probu načiniti, da krmu spremenimo tojest da nju v drugoj formi i pripravljanju damo. Tak naprimer, ako što s kuruzom krmu, more obrnuti na šrot i preobrnjeno; iz suhe hrane na mokru ili na ščavu ili preobrnjeno. V slučaju skumine moremo i menjše porcie dati ili menjeput ili višekrat, ali menje pohranimo, kak prije, pak moremo premenjavati, kak da se navoli. Ako se zubi spokvariju ili nemre zadosta zgriziti hranu, onda zajdemo na mehku, kak kaša hranu.

V slučaju neapelite, grize ili zapiranja gnoja, kad zvekšinom žaludec ili črevo ima

bolest, najbolje je vučenomu kuršmidu se obrnuti. Samo neapetlnost ili zapiranje gnoja sam gazda more zvrčiti, ako kuhnjinsku sol zmeša s žubkom soljom, tak čez tri dane 25—25 grammov žuhke soli (solitra) s ravno tuliko kuhnjinskom soljom zmešano daje nutri zeti, ili posipa na krmu, ili jednu flašu budinske žuhke vode na tripud vu nju vleje. Med tem toga pak jako mora paziti, da nikaj ne zajde v grgu svinje, jer z zotoga more falinga nastati.

— ml. —

KAJ JE NOVOGA?

Nove korune banjke.

Korunasto računanje je vezda tu obćenitu želju napravilo, da se na mesto forintastih banjkih korunaste nad doneseju vu promet. I to tak bude. Ovog ljeta septembra sa 20 korunastimi banjkami započmeju kor. banjkih vu Januaru drugog ljeta pak budu vun dali 10 i 50 kor. banjke. To bude sledilo 100, 500, 1000 korunastih banjkih vu promet donešenje.

Umorstvo nehotimice.

Vu Podspady szepesvarmegjinski občini se je pripetilo, da je Bobkó József tamošnji financ nadzornik iz sale prijel pušku i ciljal na Luszbader Henrik službenika, ali puška se sprožila i službenika na srdcu pogodila. Nadzornik se je sam javil. — Ravno tak se je pripetilo vu Valcsa občini, Lutter Márton jager je vu šumu išel i sobom je peljal si sina, koj je pred njim išel. Lutter se je popičil i opal a puška se sprožila i kugla je sina postigla, koj je vumrl.

Nesreća na morju.

Strašnu noć su imali ove dane na morju, »Bore« paroljadje putniki. Od Alands otokov su ob 1 vuri odisli. Na ladji je sada zvuva Ruskoe kapitana 28 marinerov i 40 putnikov bilo, med njimi i Bützov, stockholmski ruski poslanik sa celom familjom. Na morju je meгла bila. Bore je prama večeru

postala, zatem pak je opet dalje išla. Na večer ob 9 vuri su se putniki — na strašno stresenje prebudili, ladja je na zatun došla. Kapitan je doli pustil čunekte i putnike je na bližesi otok dal odpeljati zatem pak je nazad došel po pismo i po druge dragocenije stvari. Ladja se je ob 12 vuri vtonula i žujom vnoغو vrednosti. Vu jutro je došla iz Štokholma Neptun paroladja i ljudi je na suho odpeljala.

Porobljena pošarska kočija.

Iz Arada nam javiju, da je iz Arada vu Budapest idućeđ cuga pošarska kočija, med Budapest-Szolnokom porobljena bila. Ravnatelj gibuč. poste je preplašeno spazil, da je Wertheim-ključemca kočije polrtla bila. Jednog službenika je zval i išel je vu kočiju, gde je pakete spoitke razmetane vu veikičj nerednosti našel. Na hitrom su gledali vu pisma i prebrojili su pakete i znašli su, da zmed 400 paketah 30 falj. Kvar je još ni ustanovljen.

Bogat poljodolavec.

Iz Debrecina nam pišeju, da je tam vumrl jeden z med najbogatijih poljodolavcov, Kövesdi János. Pred petdesetim ljetimi je Kövesdi samo jednu hižicku herbal po svojim otcu, ali srećnimi spekulacijami i sa šparanjem se je na hitro obogatil, tak, da je za deset ljet već na više stojezer forintnu vrednost imel. Pottlam je či sve više-više poduzeća napravil, koja su mu sve dobro vun zišla i vezda, kad je vumrl je, tak veliju, 3 millione korunah ostavil svojevnu odhranjenomu sinu — Bilkei Kövesdi Imri. Kövesdi je i na dobrotvorne cilje vnoغو alduval, od 1880-ga je na ljetu 50 siromaskoj deci dal opravu, vu testamentu je 2-sto-jezer forinti ostavil na dobrotvorne cilje.

Zaklalo ga je drvo.

Vu hataru Serges biharvarmegjinske občine sada vu Lónyai-šumi drevje prehitavljeju težaki. Jeden z med njih Kolenyak Andraš je aldovom postal nesreće. S petimi

»Zaboravil!« — veli začudjeno kovač te prestane kladivom po ambosu tući — »A kak bi to moguće bilo?«

»Za to ču se ja već poskrbeti« — odgovori žena — »Kaj ti neznaš, da svaki, koj za večerju iz grahorke juhu večerja, drugi dan sve zaboravi, kaj je prije jedan dan učinil, pak bi na taj način mogel i ov sutra zaboraviti, da je danas novce zakopal i gde ih je zakopal, ako mu danas za večerju dam grahorkinu juhu . . . No, kaj anda veliš na to? — No jeli sam ja bedasta sova, prokleta baba, ili pak pametna žena? Ha?« —

Ibrahim se sad zamišleno pogladi po bradi. Zatim se stane, potrepće si ženu lju-bezno po licu i tim je bila stvar dovršena. On je tim hotel reći, da se s njom slaže.

Kad se je poslie Hussein povrnul iz šetnje, bil je po kovaču Ibrahimu i njegovoj ženi osobitom ljubenvostju primljen; njegove stvari, najme potro sedlo i združnjeni vodenik »nargileh« pipe bili su svum pazkum i dosta velikim trudom popravljeni i posve u red stavljeni. Sada su mu donesli i okrepu i pred njim na stolu su stale najlepše datule, — kiselo mlieko i juha od grakorke.

»Vzemi brate vzemi! Danas si naš gost« — nagovaral ga je kovač te mu je jestvine nudil; a Ibrahim je to rado čul, pak je iz zdelah grabil za dva. Poslie večere su se razišli, kovač je Ibrahimu pokazal u kolibi miesto, gde bude spaval, a on sam sa ženom su otišli u svoju komoru. Ibrahim je ove noći neobično dobro spaval i podpu-no si počinul.

Drugi dan u jutro dojde kovačeva žena Masuda u kolibu u kojoj je Hussein spaval. On je već u zorju skupa svojim oslom odputoval, a Masuda se klekne u onom kutu kolibe na zemlju, gde je vidla, da je Hussein včera prije šetnje svoje novce zakopal i pričme svojimi pohlepniimi rukami narašenu zemlju razkapat. Dugo je po njoj prsti raskapala te iskala novce koje bi po njezinom sudu Hussein bil moral ovde zaboraviti, pošto je juhu grahorkinu jel, i već je zasopljena hotela svojim dielom prestati, kad na jedan krat pogleda gore i spazi Ibrahimovo namrgodjeno lice.

»Nikaj nije zaboravil!« — veli ona uzdahnuvši.

»O — je, je zaboravil!« — odgovori kovač.

»Kaj je zaboravil?« — krikne ona i veselo gore skoči.

»Zaboravil je platiti što sam mu popravil sedlo i pipu.« odgovori posmehee kovač

Hop, hop, pazite!

Nieki trhonoša je jednoč kroz jednu ulicu, kroz koju je puno ljudih prohadjalo, veliku i težku lojtru nosil. Da se dugom lojtrom na plečih nije moći tak lahko ugibati, to svaki zna, koj je već kada lojtra nosil, a koj pak ju još nije nosil, on ju neka vzeme na pleća i neka se proba šnjom ugibati, pak bude videl kak to nespretno ide. I naš trhonoša se je bojal, — da nebi kojega putem prolazećega lojtrom nehotice u pleća ili u trbuh ili dapače u nos durnul, pak je stoga svaki peti šesti korak glasno zakričal: »Hop, hop, pazite!«

Nekoj medjutim naduti mladič pak je bil toga mnenja, da se on trhonoši nemora ugnuti, pak stoga niti na njegovo kričanje i opomenu na pazku nije nikaj dal, već je samo gizdavo svojim putem išel. Uslied toga ga je trhonoša na jedan krat lojtrom odstraga čvrsto durnul, tak da mu je i kaputa poderal. Trhonoša se je mladiću odmah iz-

pomoćnici je jedno podrezano drvo hotel prehititi. Pajdaši su ga opominjali, ali on nije hotel na se paziti. Veliko drvo se je prehitilo i njega zaklalo. Nesrećni težak je veliku familiju ostavil prez kruha.

Nesreća zvrhu jednog mosta.

Vu Czelakowitz-u (Čehska) se je pri željezničkim mostu vnođe leđa nabralo, tak da je velika nesreća grozila se mostu. Na lice mesta je jedan extra-cug išel sa soldati, i sa dinamitom su širom razlirali leđa, da bude voda tak slobodno mogla teći.

Potres vu Aradu.

Kak nam iz Arada pišeju, tam je jako veliki potres bil. Potres je od juga došel i tak je jaki bil, da su ljudi vun opali iz posteljah. Jedna mlada poštarica, kak se je prebudila, se je prestrašila i vun je hotela skočiti nad oblok, ali njoj je glaž sinjaka jako sprezezal i jako je oranjena.

Nevolja.

Strašna umornost se je pripetila vu jednom zvu-našnjim varašu Londona. Jeden službenik je z 24 korunah tjedinske plače ni mogel zdržati svoju familiju. Dug na dug i siromaškomu človeku nije bilo drugo delo, nego osloboditi se iz ovog sveta. Nakanu je je i ženi povedal, koja mu je odgovorila: »I dēte nesi sobom!« Muž je nato zagutit malo dēte, strelil ženu, a zatem sebe. Redarstvo njim je samo mrtva tēla našlo.

Proti pianščini.

Tobiás Mihály iz Szeghalom občine je na daleko zemlje glasoviti pijanec bil. Ženi je vnođe žalostne dneve napravil, jer ne samo, da je po dnevu, nego i po noći pijančeval i navek vu jutro dimo došel. Ovog tjedna jednog dneva je jedna ciganica došla

pričal i svoju nekrivnju dokazal tim, jer je svojim vikanjem svakoga na opreznost opominjal, ali mladić u svojoj bahatosti o tom nikaj nije hotel čuti, već je zahtieval, da mu trhonoša poderani kaput plati. Pošto pak ov za to opet nije hotel nikaj znati, došla je ta ciela stvar pred sud.

Tužitelj mladić je i ovde zahtieval, da mu trhonoša poderani kaput plati i tak je u tom nahrupil na siromaka trhonošu, da ov niti riāci nije mogel u svoju obranu reći već je samo pleći skrenul i glavom kimal.

»Em je taj čoviek niem!« — veli konačno sudac — »anda mu nije bilo moguće vas opreznim učiniti, kad vas je na putu lojtrom na plećih dostignul.«

»Ah« — odgovori mladić — »Neka mu gospodin sudac nevieruju, on se samo pretvara tobože da nezna govoriti; po cesti idući je jedno za drugim kakti vuk glasno kričal: »Hop, hop, pazite!«

»Anda dobro« — veli na to sudac — »Tak je anda taj čoviek svoju dužnost učinil. Da ste vi na to pazili, tak bi sada vaš kaput cieli bil, a vi si ktomu bili vašu uzrujnost prišparali i nebi imali sada sudbene troškove, koji su vam na tri forinta i petdeset krajčari narasli, platiti. Vi se vašom tužbom odbijate!«

I na to je bahati mladić troškove platił te je svojim poderanim kaputom i od srama zacrvljenim licem iz sudnice otišel.

Em. Kollay.

k Tobiašovim i jako je ponudjala ženi medicinu proti pijanščini, kakti svoje iznašastje. Tobiašova žena se je veselila tomu i pogodila se je s ciganicom za 5 forinti; tomu polovicu je dala na jedankrat a drugu pak bi onda dala, kad njoj je muž već ni pijanec. Žena je medicinu zmešala med žganicu dela na mužov stol. Muž, kak se je stal, je žganicu vležal na gut. Kak je po hiži hodil, okolo deset vur ga je grizli počelo. Žena se je prestrašila i po doktora bežala, ali kad bi ov došel, je već muž mrtev bil. Žena je svr povedala i zato su ju zaprli, vezda i ciganicu išejeju, ali nju do vezda još nisu mogli najti.

Male novosti iz Medjmurja.

— *Vkradnje.* Vu Čakovcu pri Fürst Vilmošu je njegova služkinja, Lecsek Maria 60 korun vrednosti oprave spokrala. — Na Beliczi je negdo od Obsa Marie, kuharice Berk Felixa plebanuša, 60 korun vkral. — *Orsački sejmi* vu Čakovcu 1900-ga budu februara 3-ga, aprila 9-ga, juniuša 30-ga, augustiuša 3-ga, oktobra 13-ga, novembra 26-ga. — *Obznana.* Ured čakovečkih zvu-našnjih rar notariuštva je od februara prvoga vu školskoj vulici vu hiži Neumann Moricz-a. — *Vlovljem tati.* Čakovečko žandarstvo je prijelo Zsivkovics Ferencz potepuha iz Miksavára, koj je vu više občinah sve skup 108 korun vrednosti vkral. Predan je sudu. — Puhlavecz János fridauskog potepuha, gdo je okola Štrigove više stvarih spokral, dok ga sada štrigovsko žandarstvo nije prijelo i prek dalo čakovečkom kot. sudu. — *Zverogradica.* Leszar Ferencz iz Pusztafa občine si je levu ruku prestrelil i to je tak napred dal, da se je nehotomice sa revolverom strelil. Ali Balasics žandarski stražamester je zeznal, da je Leszar sa svojimi dvema pajdaši vu hraščanskoj šumi vadasil i tam si je iz nepazljivosti prestrelil ruku sa puškom. Leszar je sada vu varaždinskim špitalu. Žandavstvo je puške spobralo i prek dalo sudu. — *Ogenj.* Zamuda Tamás dráva-csányiskog stanovnika škeđen je zgorel. Zrok ognja je nepoznat. — *Alđov žganice.* Pintarics Imre iz Kis-Mihalovec 26 ljet star muž 2 dece otec je vnođe žganice pil i na putu je skup opal i zmrunul. —

Pesem od Marije Svećnice.

I.

Svećnica se približuje,
Mali Jezus rođen je,
To rad vsaki človek čuje,
Glas od Božje matere.

II.

Sveti Jožef njoj na strani,
Straha pun ima skerbi,
On nju hude zime brani,
V Betlehenskoj stalici.

III.

Pred oltar Gospoda dojde,
V rukah malo dēte ma,
Velka žalost nju obide,
Na besedu Šimona.

IV.

Ona pošle lepedare
Za oca i matere,
Za sve druge mlade, stare,
Čujte, kak vam godi ve.

V.

Vzemite sinka na ruke,
Prosrite za srećnu smrt,
Naj vas vzeme za otroke
Pa si proste sveti Raj.

VI.

Vužgite si takaj sveću,
Naj do neba vam gori,
Tam te ajšli pravu sreću,
Kojoj nigdar konca ne.

VII.

Gde bu hladna rosa tekla,
Duša iz telesa šla,
K vam Marija bu pritekla,
Ljuba Mati svećinska.

VIII.

Tud zaklicte o Maria!
Ino svetog Jožefa!
Z njim bumo išli vu nebo,
V slatkost Raja svetoga.

XI.

Ljubleni otec i mati
Vzeme njeni lēpi dar.
Jezusa vam hoće dati,
Naj vam v srcu bu svigdar.

X.

Vi dečaki i devojke,
Ona vas daruvat će.
Lēpo vas v Nebesa zove,
Po nedužne venčeke.

XI.

Vsaki otrok rad priteče
K svojoj ljuboj materi.
Pri njoj nega već nesreće,
Njim veseli meč gori.

XII.

Mati svećnička Kraljica!
Vzemi naše pesme glas,
Budi naša pomoćnica,
Gda bu došla smrt po nas.

Zpisal: Anton Mikulek
(vu Racz-Kanizkom bregu.)

Vnođe peneze si prišpara on, koj pri
MAYER ŠALAMONU (drugač Hochsinger vu
Čakovcu, poljeg kloštra) si priskobi štacunske
potreboće. Pri njem je moći sve vu najfale-
šoj cēni kupiti, pokehdob bude svoj štacun
poljeg razprodaja, do kraja zaprl.

Gabona űrak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtíg
Buza	Pšenica	7:50	—
Zab	Zob	5:20	—
Rozs	Grž	5:00	—
Kukoricza uj	Kuruza nova	5:25	—
» » ó	» stara	0:00	—
Árpa	Ječmen	5:00	—
Fehér bab uj	Grah beli	6:50	—
Sárga » »	» žuti	5:57	—
Vegyes » »	» zmēšan	5:50	—
Lenmag	Len	9:00	—
Bükköny	Grahorka	5:50	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyilttér*)

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

„Henneberg-selyem“

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltek — fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként. Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállítva! Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Hirdetések.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házászer ellentét az idős megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésékként alkalmazatik köszvénynek, csúsznák, tagazagatásnak és meghúléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házászer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bővásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbetű utántart van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel Richter cégjegyzékes nélkül mint nem valódit utatsítsa vissza. **RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT** cs. és kir. udvari szállító.

5095. tk. 99.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Woliák Rezső ügyvéd által képviselt Vrábecz Francziska végrehajthatónak Novák Antal végrehajtást szenvedő elleni 43 frt 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő a IV. hegykerületi 816. sztkvben A728/a. hrsz. a szőlő, gyümölcsös, szántó, legelő és erdő Lohoveczen I hold 1000 □ öl 733 frt; u. a. tkvben A732. hrsz. a szántó és rét Lohoveczen 1368 □ öl 125 frt; u. a. tkvben A722/a. hrsz. a szántóföld Lohoveczen 1376 □ öl 63 frt; u. a. tkvben A731/b. hrsz. a szántó és rét Lohoveczen 369 □ öl 31 frt; u. a. tkvben A771. hrsz. szántó, ugyanott 1 hold 150 □ öl 91 frt kikiállási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1900. évi február hó 24. napján délelőtt 10 órakor

a IV. hegykerület községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállási áron alól is eladatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kifejezett ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 501

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Csáktornya, 1899. évi decz. 8-án.

XVII. évfolyam.

A csáktornyai takarékpénztárral egyesült
önsegélyző szövetkezet t. cz. tagjai
folyó évi február hó 11-én délután 3 órakor Csáktornyán
a csáktornyai takarékpénztár részvénytársaság helyiségében
tartandó

közgyűlésre

hivatkozva az alapszabályok 20*) §-ára tisztelettel meghívatnak.

T Á R G Y A K:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A folyamatban levő VII. és VIII. csoportri számadások fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása.
4. 6 igazgató-tanácsi tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
6. A IX. csoport életbeléptetése iránti határozathozatal.
7. Nefáni indítványok.

Csáktornyán, 1900. január 13-án.

Az igazgatóság.

*) Hogy a közgyűlés érvényes határozatot hozhasson, arra legalább 20 szövetkezeti tagnak jelenléte szükséges, kik 500 törzsbetéteket képviselnek.

Ha a közgyűlés nem válhatnék határozatképesé, akkor 15 nappal későbbre egy új közgyűlés hívandó össze, mely az első közgyűlés tárgyai fölött tekintet nélkül a tagok vagy törzsbetétek számára, jogérvényes határozatokat hoz.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

989 3—3

Az Alsómuraközi Takarékpénztárral egyesült Önsegélyző-Szövetkezet 1900. évi február hó 15-én délután 2 órakor rendes közgyűlést tart, melyre a szövetkezet t. tagjai ezennel tisztelettel meghívatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés a lefolyt üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az 1899. évi zárszámadások előterjesztése és ezek kapcsán az üzletreszek és ezek növedekét megállapító igazgatósági határozat előterjesztése, jóváhagyása és a számadók felmentése.
3. A szövetkezet hivatalos közlönyének kijelölése.
4. A szövetkezet igazgatóságából kilépő Sipos Károly elnök, Rabits Nándor és Hirschsohn Zsigmond igazgatósági tagok helyett új választás megajjtése, esetleg a kilépők újbóli megválasztása.
5. Az 1900. évben működő felügyelő bizottság megválasztása.

Kelt Perlakon, az Alsómuraközi Takarékpénztárral egyesült Önsegélyző-Szövetkezet igazgatóságának 1900. évi január hó 25-én tartott üléséből.

Az igazgatóság.

A felügyelő bizottság által jóváhagyott évi mérleg az igazgatósági jelentéssel együtt a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át a hivatalos helyiségben betekintheők.

A IV. évf. tagjai leszámolásukat közvetlenül a közgyűlés után eszközölhetik.

502 1—1

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró 1900. évi V. 36/1. számú végzése következtében Molnár Elek csáktornyai lakos ügyvéd által képviselt Mayer Emánuel marburgi lakos kereskedő cég javára Leszár Pál koresmáros pusztafai lakos ellen 375 kor. 76 fill. s jár. erejéig 1900. évi január hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 622 koronára becsült 1 vastengelyű szekér, 1 könnyű kocsí, 1 szányalja, 1 fonott kukoriczakas, 2 sertvés, 2 kanczáló és szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíró 1900. évi V. 36/2. számú végzése folytán 375 k. 76 f. tőkekövetelés, ennek 1899. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 42 k. 25 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Pusztafán végrehajtást szenvedő házában leendő eszközlésére

1900. évi február hó 13. napjának d. u. 2 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. 500

Kelt Csáktornyán, 1900. jan. hó 30-án.

Glavina János kir. bír. végrehajtó.

1025. sz. 1899.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró 1899. évi V. 73. számú végzése következtében Namesznig József luttnerbergi lakos ügyvéd által képviselt Rabenstein Ignác luttnerbergi lakos javára Horváth Antal mura-szerdahelyi lakos ellen 620 kor. 12 fill. s jár. erejéig 1899. évi április hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1380 koronára becsült 3 fehér piros tarka szőrű tehén, 1 ruganyos kocsí, 2 pejszörű kanczáló és 1 vastengelyű szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíró 1899. évi V. 73/4. sz. végzése folytán 339 kor. 94 fill. tőkekövetelés erejéig Mura-Szerdahelyen végrehajtást szenvedő házában leendő eszközlésére

1900. évi február hó 7. napjának d. u. 2 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 503

Kelt Csáktornyán, 1900. jan. hó 25-én

Glavina János kir. bír. végrehajtó.

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

Sok pénzt megtakarít

a ki

Mayer S.-nél Csáktornyán

bevásárlásait eszközli,

kinél az üzlet teljes felosztása miatt

az üzletben levő összes áruk u. m.:

női és férfi divatkelmék, vászonárúk,

parchetok mosókelmék, szőnyegek, gyapju

és selyemkendők valamint az összes

férfi és női divatezickek

a bevásárlási áránál tetemesen olcsóbban
adatnak el.

**Maradékok minden elfogadható
áron adatnak el.**

911 17-26

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

Molnár Elek

ügyvéd

szük-utczaiban

két lakás kiadó.